

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מרצח קיסר עד עליית טיבריוס - 39936

תאריך עדכון אחרון 14-10-2015

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: היסטוריה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ. ארכסנדר יעקובסון

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: yakobsona@mscc.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

מהימים האחרונים של הרפובליקה עד הירושה הדינסטית הראשונה לאחר מות אוגוסטוס - המשטר הקיסרי מתבסס

מטרות הקורס:

לאחר יותר מ-400 שנים של רפובליקה, משטר זה קרס בסדרה של מלחמות אזרחים. לאחר ניסיונו הכושל של יוליוס קיסר למסד את שלטון היחיד ברומא, ועוד סדרה של מלחמות אזרחים, המשימה הזאת צלחה בידי אוגוסטוס. מדוע?

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לתאר את האירועים היסטוריים העיקריים של התקופה הנידונה - סוף הרפובליקה וייסוד המשטר הקיסרי
להסביר את הסיבות לכישלון המאמצים להחזיר את המשטר הרפובליקני לאחר רצח קיסר ואת הסיבות לניצחונו של אוקטביאנוס/אוגוסטוס במלחמות האזרחים שבאו בעקבות רצח הדיקטטור
להסביר את אופי שלטונו של אוגוסטוס לאחר ייסוד הפרינקיפאט - סמכויות, ההסדרים, מעמד פורמלי ובלתי-פורמלי, ויכוח במחקר בשאלת "הפסדה הרפובליקנית"

לתאר ולנתח את יחסו של אוגוסטוס עם השכבות השונות של החברה הקומית

לתאר את המדיניות של אוגוסטוס בענייני צבא ואימפריה.

לתאר ולהסביר את מדיניותו של אוגוסטוס בשאלת הירושה, ואת הקשר בין נושא זה לבין שאלת אופיו של הפרינקיפאט כצורת משטר
לתאר את עליית טיבריוס לשלטון, את האופי המיוחד שלבשה הירושה הקיסרית ברומא, ואת תחילת התבססותו של טיבריוס כפרינקפס השני

דרישות נוכחות (%) :

85%

שיטת ההוראה בקורס: קריאת מקורות, דיונים בכיתה, עבודה בכתב, כתיבת עבודה סמינריונית

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

רצח יוליוס קיסר הדיקטטור, הסיבות לרצח ומטרות הקושרים, האירועים לאחר הרצח כישלון הניסיון להחזיר את הרפובליקה - סיבות מיידיות וסיבות עמוקות יותר.
מלחמות האזרחים עד לניצחונו הסופי של אוקטביאנוס/אוגוסטוס; ייסוד הפרינקיפאט ו"ההסדר הראשון" - "ההסדר השני" - הויכוח של ה"פסדה הרפובליקנית"; אוגוסטוס והחברה הרומית; אוגוסטוס

והצבא הרומי - פתרון בעיית "הצבא והקרקע"; אוגוסטוס והאימפריה; המשפחה הקיסרית ושאלת הירושה"; השנים האחרונות של אוגוסטוס ומעמדו של טיבריוס כיוורש; מותו של אוגוסטוס והעברת השלטון; עליית טיבריוס לשלטון - ה"סירוב" ומשמעותו; התבססותו של טיבריוס כפרינקפס השני של רומא

חומר חובה לקריאה:

חומר חובה לקריאה:

ישראל שצמן, תולדות הרפובליקה הרומית, 1989

משה עמית, תולדות הקיסרות הרומית, 2002

מקורות עתיקים עיקריים:

Res Gestae Divi Augusti

טאקיטוס, ספרי השנים, דברי הימים

סטוניוס, 12 הקיסרים

דיו, היסטוריה

פלוטרכ, חי יוליוס קיסר

מקורות נוספים ומאמרים ב"מודל"

חומר לקריאה נוספת:

צבי יעבץ, אוגוסטוס: ניצחונה של מתינות, 1988

סנקה, "מידת הרחמים".

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 0 %

השתתפות 20 %

הגשת עבודה 65 %

הגשת תרגילים 15 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: